

ἄκουε ἀπὸ μακρὰ ἔς τὴν στράτα τὴν περπατησιὰ του, ἔτσι ὅπως τὰ τακούρια του γροθιάζανε τὸ ξερὸ χῶμα, γκράπ! γκροπί!, ἡ ψυχὴ της γέμιζε μεγαλεῖο δ) Μεταφ., ἐγκαταλείπω, μισῶ Καππ. (Ἄνακ.): Ἄδαρά θεγὸς γροθιασέ μας (τώρα ὁ θεὸς μᾶς ἐγκατέλειψε). 3) Λαμβάνω τι ἐντὸς τοῦ γρόνθου, περιβάλλω διὰ τῆς παλάμης μου Μῆλ. Πελοπ. (Γαργαλ. Κίτ. Μάν.) Τσακων. (Πραστ.): Ἐτράννε φτοῦνο τὸ κλαρί, δὲ γροθιάζεται Γαργαλ. Ἔναι χορρό, δὲ δὸ γροθιάζου Κίτ. Ἀπὸ τὰν κείνα σι, ἐγροθιάσε τοῦρ ἐλίε ἴσ' ἐφίντιζε (ἀπὸ τὴν πείνα του ἐγροθιάσε τίς ἐλίε, ἐπῆρε μιά χούφτα ἐλίε, κι ἔφυγε) Πραστ. Συνών. *χ ο υ φ τ ι ἄ ζ ω*

γροθιάρικος ἐπίθ. ἐνιαχ. Οὐδ. γροθιάρ'κο Εὐβ. (Ψαχν.) Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ρ ο θ ι ἄ* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ι ἄ ρ ι -κ ο ς*.

Ὁ ἴσος πρὸς γρόνθον ἔνθ' ἄν.: Σκόρδα - ξ'λάγγουρα γροθιάρ'κα (μεγάλα) Εὐβ. (Ψαχν.) β) Μεταφ., ὁ μικροῦ μεγέθους ἔνθ' ἄν.: Ἀρχιά γροθιάρ'κα (μικρὰ τὸ μέγεθος, ὅχι καλῶς ἀνεπτυγμένα) αὐτόθ.

γροθιάσμα τό, Θράκ. (Τσακων.) Ἐκ τοῦ ρ. *γ ρ ο θ ι ἄ ζ ω* Τὸ διὰ τῶν γρόνθων ζύμωμα: Θέλ' κι ἄλλο γροθιάσμα τὸ φρομί. Συνών. *γ ρ ὀ θ ι σ μ α, ζ ὕ μ ω μ α*.

γροθίδι τό, Ἐρεικ. Κύθν. Μαθράκ. Ὀθων. Πελοπ. (Γαργαλ. Κίτ. Παιδεμέν.) Σῦρ. γροθιδ' Λέσβ. Μακεδ. (Θεσσαλον. κ.ά.) Σάμ. Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ρ ὀ θ ο ς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ι δ ι*.

1) Ἰσχυρὸν κτύπημα διὰ γρόνθου Κύθν. Ὀθων. Πελοπ. (Κίτ.) Σάμ. Σῦρ.: Θὰ σὲ δώκου καίνα γροθίδι, κάτσε φρόνιμα Κίτ. Τοῦ λασκάρησ' ἕνα γροθίδι ἔς τὴν μουτσούνα καὶ τὸν ἔριξε καταῆς (τοῦ λασκάρησε = τοῦ ἔδωσε) Ὀθων. Τοῦ ἔδωκε ἕνα γροθίδι καὶ τοῦ ξεπίρισε τὴ μύτη του (= τὴν ἔκαμε ν' ἀνοίξη, νὰ ματώσῃ) αὐτόθ. Τὸν ἔπιακε καὶ τὸν ἄρχισε ἔς τὰ γροθίδια μέσα ἔς τὰ κουφὰ καὶ ἔς τὴν πλάτη αὐτόθ. Θὰ σ' δώσου ἕνα γροθιδ' π' θὰ πάη καπνὸς Σάμ. Συνών. *γ ρ ο θ ι ἄ, μ π ο υ ν ι ἄ, φ ο ὄ σ κ ο ς*. 2) Ἀλλεπάλληλα γροθοκοπήματα Ἐρεικ. Μαθράκ. Λέσβ. Πελοπ. (Γαργαλ. Κίτ. Παιδεμέν.) Σάμ.: Ἄνισκουβῶνεν τὰ μανίτσα δουν τσι σ' ἀρχινοῦν ἔς τοῦ γροθιδ' Λέσβ. Τόνε ἀρχίνησα ἔς τὸ γροθίδι, πὸν δὲν ἤξερε ποῦ νὰ δάξη (νὰ δάξη = νὰ κατευθυνθῇ) Γαργαλ. Τὸν ἄρχισα ἔς τὸ γροθίδι κ' ἐβγήκασ' οἱ φωνέ του Κίτ. Τὸν ἔπιακε καὶ τὸν ἀρχίνησε - ἐπλάκωσε - ἐτρέλλανε - ἐπέθανε ἔς τὸ κλοτσίδι καὶ ἔς τὸ γροθίδι Ἐρεικ. Τοῦ ἔδωκε ἕνα γερὸ γροθίδι καὶ τὸν ἔμαθε γνώση Παιδεμέν. Τῶδουσα γροθιδ', π' τῶκαμα τὴ ράχη τ' πατ'τήρ' Σάμ. Συνών. *γ ρ ο θ ο κ ο π ἄ ν ι σ μ α, γ ρ ο θ ο κ ὀ π η μ α, γ ρ ο θ ο μ π ο ὦ ν ι, μ π ο υ ν ι δ ι*.

γροθίζω Ἀθῆν. Αἴγιν. Θῆρ. Ἴων. (Κρήν. Πέργαμ.) Κρήτ. (Ἐννέα Χωρ. Κίσ. Κυδων. Σέλιν. Σφακ.) Κύθν. Νάξ. (Μον.) Σῦρ. Ψαρ. — Α. Λασκαράτ., Ποιήμ., 70 — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. Δημητρ. γροθίζου Θεσσ. (Ζαγόρ.) γροθίζου Λέσβ. γροθίζου Ρόδ. γροθίζω Κάλυμν. γροθίντζω Λέρ. γροθίζω Κύπρ. βροθ-τίτζω Σῦμ. βροθίζω Σῦμ. δροθ-θίζω Ρόδ. βροθθέω Κύπρ. γροθ-θῶ Ρόδ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. ρ. *γ ρ ο ν θ ι ζ ω*. Πβ. Θεοφάν. 246, 13 (ἐκδ. Βοορ., σ. 246): «ὕβρισεν αὐτὸν ἐσχάτως, ἐπιτρέψας τοῖς κουβικουλαρίοις γροθιζόμενον ἐξαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ σιλεντίου». Ἡ λ. καὶ εἰς Γερμ. καὶ Βλάχ.

1) Κτυπῶ τινα διὰ τῶν γρόνθων, γροθοκοπῶ Θῆρ. Κρήτ. (Κίσ. Κυδων. Σέλιν. Σφακ.) Κύπρ. Λέσβ. Σῦμ. Σῦρ. — Α. Λασκαράτ., ἔνθ' ἄν. — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. Δημητρ.: Γροθισέ μου τότε, νὰ σπάσης τὰ πλευρά του Κρήτ. Θὰ σὲ γροθίσω θέλει Σφακ. Θὰ σὲ γροθίσω Σῦρ. Γιὰ ἔβα, ἀφέδη, μέσα, νὰ γροθίσης, νὰ κλοτσήσης (ἐκ παραμυθ.) Θῆρ. Καλὰ ἔκαμε γαὶ βροθ-τισέ do Σῦμ. || Ποιήμ.

Κι ἀπὸ λόγο σὲ λόγο χερακώνονται καὶ πέφτουνε ἔς τὸ πάτωμα κουβάρι γροθίζονται, κλοτσεῶνται, ἀντιστελώνονται Α. Λασκαράτ., ἔνθ' ἄν. Συνών. *γ ρ ο θ ι ἄ ζ ω 2, γ ρ ο θ ο κ ο π α ν ἰ ζ ω γ ρ ο θ ο κ ο π ὶ, μ π ο υ ν ι ἄ ζ ω*. β) Ἀπωθῶ βιαίως, σπρώχνω Κύπρ. 2) Γροθιάζω 2β Αἴγιν. Θεσσ. (Ζαγόρ.) Ἴων. (Κρήν. Πέργαμ.) Κάλυμν. Κρήτ. (Ἐννέα Χωρ. Κίσ. κ.ά.) Κύθν. Κύπρ. Λέρ. Νάξ. (Μον.) Ρόδ. Σῦμ. Ψαρ.: Τὴ ζύμη τὴ γροθίζει καλὰ Αἴγιν. Γροθίζω τὴ ζύμη Κύθν. Βρέχομε τὰ χέρια μας καὶ γροθίζομε τὸ ζυμωτὸ Ψαρ. Εἶναι σφιχτὴ ἢ ζύμη καὶ θέλει νὰ γροθίσης ἀκόμη Κρήν. Γροθίζω τὸ ἀλεύρι Μον. Γροθίντζω τὴ ντζύμη Λέρ. Βροθ-τίτζω τὸ τζουμάρι Σῦμ. Δροθ-θίζω τὰ φρομιά Ρόδ. ἔν τὸ γροθίσεις καλὰ τὸ ζυμάρι Κύπρ. 3) Ἐκδέρω ζῶν ἀποσπῶν τὸ δέρμα αὐτοῦ διὰ παρεμβολῆς καὶ ὠθήσεως τῶν γρόνθων μου μεταξὺ τοῦ δέρματος καὶ τῆς σαρκὸς τοῦ ζῶου. Ἀθῆν.: Δὲ γροθίζονται οἱ χοῖροι καὶ τὰ χοντρά πράματα (= ζῶα).

γροθίσμα τό, Κύθν. γροθίσμαν Κύπρ. βροθίσμαν Κύπρ. Ἐκ τοῦ ρ. *γ ρ ο θ ι ζ ω*.

1) Τὸ διὰ τῶν γρόνθων ζύμωμα ἔνθ' ἄν.: Γροθίσμα τσι ζύμης Κύθν. Τὸ ζυμάρι ἐσ σφιχτόν, θέλει κι - ἄλλο γροθίσμαν Κύπρ. Συνών. *γ ρ ὀ θ ι σ μ α*. 2) Βία ἀπάθησις, σπρώξιμο Κύπρ.

γροθίτσα ἢ, σύνθηθ. Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ρ ο θ ι ἄ* ὡς ὑποκορ.

1) Μικρὰ γροθιά σύνθηθ.: Εἶδα τὴν παχουλὴ γροθίτσα του νὰ ὑφώνεται καὶ νὰ πέφτῃ σὰ σφυρὶ Ν. Ἔστ. 21(1937), 208. 2) Μικρὰ ποσότης, ὀλιγωτέρα ἐκείνης τὴν ὁποῖαν χωρεῖ ἢ γροθιά, ἢ συγκεκλεισμένη παλάμη Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) κ.ά.: Μία γροθίτσα λούπινα ἔφα καὶ μ' ἐπόνεσε ἢ κοιλιά μου.

γροθοκοπανίζω Κεφαλλ. Κύθηρ. Πελοπ. (Μάν.) Σῦρ. γροθοκοπανίζου Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) γροθ-θοκοπανίζω Ρόδ. χουρτοκουπανίω Πόντ. (Ἰνέπ.) γροθοκοπανῶ Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ρ ὀ θ ο ς* καὶ τοῦ ρ. *κ ο π α ν ἰ ζ ω*. Κτυπῶ διὰ τῶν γρόνθων ἔνθ' ἄν.: Κάτσε φρόνιμα, γιατί θὰ ζε γροθοκοπανίσου Πελοπ. (Κίτ.) Μωρή, γιατί τὸ γροθοκοπανίζεις τὸ παιδί; αὐτόθ. || Ἄσμ.

Ἐκλαίσι κ' ἐσκοῦζασι | κ' ἐγροθοκοπανίζοδα (ἐκ μοιρολ.) αὐτόθ.

Κλαίον καὶ ρετενίζομαι | καὶ γροθοκοπανίζομαι (ρετενίζομαι = κλαίω μετὰ χειρονομιῶν ἐκ μοιρολ.) αὐτόθ. Συνών. *γ ρ ο θ ι ἄ ζ ω, γ ρ ο θ ι ζ ω, γ ρ ο θ ο κ ο π ὶ*.

γροθοκοπάνισμα τό, Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) κ.ά. Ἐκ τοῦ ρ. *γ ρ ο θ ο κ ο π α ν ἰ ζ ω*.

Κτύπημα διὰ τῶν γρόνθων, γροθοκόπημα: Ἀρχισε τὸ γροθοκοπάνισμα καὶ δὲν ἐδόρον νὰ δούσε χωρίσω. Συνών.

γροθίδι 1, γροθοκοπιά, γροθοκόπημα, γροθομπούνι.

γροθοκόπημα τό Ζάκ. Πελοπν. (Γαργαλ. Μεσσην.) — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. γροθ'κόπ'μα Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. γροθοκοπῶ. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

Γροθοκοπάνισμα, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Δούλεψε γροθοκόπημα ἔς τὸ γαβγά πού πῆγε καπινός! Πελοπν. (Γαργαλ.)

γροθοκόπι τό, Ὁθων.

Ἐκ τοῦ ρ. γροθοκοπῶ.

Γροθοκοπάνισμα, τὸ ὅπ. βλ.: Τῆνε πιάνει ἀπὸ τὰ κοτσινίδια καὶ ἀπὸ τὸ πολὺ γροθοκόπι πού τσῆ βάρεσε τὴν ἐμούκαρε κάτω (κοτσινίδια = πλεξίδες, τὴν ἐμούκαρε κάτω = τῆς ἔβαλε τὸ κεφάλι κάτω).

γροθοκοπιά ἡ, Κ. Ρίζου, Κορακίστ., 40.

Ἐκ τοῦ ρ. γροθοκοπῶ Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

Γροθοκοπάνισμα, τὸ ὅπ. βλ.: Βλέπω πὼς ἀνοίξασί σας τὴν ὄρεξη οἱ γροθοκοπιές.

γροθοκοπισμὸς ὁ, Ὁθων.

Ἐκ τοῦ ρ. γροθοκοπῶ.

Γροθοκοπάνισμα, τὸ ὅπ. βλ.: Πάει καὶ βαίνει μέσα ἔς τὴ βασιλίσσα. Φωνές ἡ βασιλίσσα μεάλες! Αὐτὸς κλοτσιές μέσα ἔς τὴ βασιλίσσα, γροθοκοπισμὸς (ἐκ παραμυθ.)

γροθοκόπος ὁ, Πελοπν. (Καλάμ.) — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ.

Ἐκ τοῦ ρ. γροθοκοπῶ.

Ὁ πυγμαχός.

γροθοκοπῶ Λεξ. Βάιγ. Ψύλλ. Περίδ. Μπριγκ. Δημητρ. γροθοκοπάω Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Γαργαλ.) — Σ. Ματσούκ., Γλυκοχαράμ., 65 γροθοκοποῦ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γροθουκουπῶ Ἰμβρ. γροθουκ'πῶ Θράκ. (Αἰν.) γροκτοκοπῶ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γρόθος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -κοπῶ, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 245. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ. καὶ Σομ.

Γροθοκοπανίζω, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Τὸ ἔχε βάλει χάμου τὸ παιδί καὶ τὸ γροθοκόπα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Κάτσε ἡσυχα, γιατί, ἄν σ-σηκωθῶ πάνω, ἔν-νὰ σὲ γροκτοκοπήσω Κύπρ. Γροκτοκοπῆ τὸ μωρόν της αὐτόθ. Τί κάθεσαι καὶ σὲ γροθοκοπᾷ ὁ μοῦλος; Πελοπν. (Γαργαλ.) || Ποίημ.

Καὶ τὸν ἀγέρα πολεμᾷ νὰ πιᾷσῃ μὲ τὰ χέρια, γροθοκοπᾷ τὴ θάλασσα καὶ τίποτα δὲν κάνει Σ. Ματσούκ., ἐνθ' ἄν. Συνών. εἰς λ. γροθοκοπανίζω.

γροθομαχία ἡ, Γ. Μαρκορ., Ἔργ., 130.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. γροθομάχος (βλ. γροθομάχοματ). Πβ. πυγμαχία.

Πυγμαχία: Ποίημ.

Μὲ σῶμα γυμνωμένο ἀρχίζαν ἄλλοι τρέξιμο ἐκεῖ, γροθομαχία καὶ πάλη.

γροθομάχομαι Λεξ. Μπριγκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γρόθος καὶ τοῦ ρ. μάχομαι. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ.

Ἀγωνίζομαι κτυπῶν διὰ τῶν γρόνων, διαπυκτεύω.

γροθομποῦνι τό, ἀμαρτ. γροθοβοῦνι Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γρόθος καὶ μπουρνιά.

Γροθοκοπάνισμα, τὸ ὅπ. βλ.: Θὰ σοῦ τότε στρώσω ἔς τὸ γροθοβοῦνι τὸ βαλο-βεξεβένη. Τὸν ἀρχίνησε ἔς τὸ γροθοβοῦνι.

γροθομπουνίδι τό, ἀμαρτ. γροθομπουνίδι Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γρόθος καὶ τοῦ οὐσ. μπουρνιά.

Ἀλλεπάλληλα γροθοκοπήματα: Θὰ δόνε ἀρχινήσω ἔς τὸ γροθομπουνίδι.

γροθοπατινάδα ἡ, Ἀθῆν. Α. Κρήτ. γροθοπατινάδα Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γρόθος καὶ πατινάδα.

Γροθοκόπημα, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Τὸν ἀρχισε ἔς τίς γροθοπατινάδες Ἀθῆν. Ἀρχινήσατε πάλε τίς γροθοπατινάδες Πελοπν. (Γαργαλ.) Πβ. κλοτσοπατινάδα.

γροθοπόλεμος ὁ, Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γρόθος καὶ πόλεμος. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ.

Γροθομαχία, τὸ ὅπ. βλ.

γροθόπουλο τό, Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. γροθοπούλα ἡ, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γρόθος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -πουλο. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. γροθόπουλον καὶ εἰς Σομ.

1) Ἡ μικρὰ γροθιά Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. 2) Νεαρόν ἐλαιό-δένδρον Κύθηρ. Συνών. γροθάρα, γροθάρι, γροθί, μουρέλο.

γρόθος ὁ, Ἀνάφ. Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ. Κοκκιν. Ξηροβούν.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Θῆρ. Θράκ. (Καβακλ. Λίμν. Σάκκ.) Ἴων. (Μπαντίρ.) Καππ. (Συνασσ.) Κεφαλλ. Κρήτ. (Κίσι. Κυδων. Πεδιάδ. Σέλιν.) Κύθηρ. Κύπρ. Λέσβ. (Πολυχνίτ.) Μαθράκ. Μακεδ. (Παρθεν.) Μεγαρ. Πελοπν. (Ἀχαΐα Γορτυν. Κάμπος Λακων. Λάστ. Μάν. Μεσσην. Ξεχώρ. Πραστ.) Στερελλ. (Μαλεσ.) — Λεξ. Βάιγ. Πόππλετ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. — I. Βενιζελ. Παροιμ.², 50, 104, 210, 485, 486 γρόθους Ἀλόν. Δαρδαν. (Λάμψακ.) Εὔβ. (Ἁγία Ἄνν. Αἰδηψ. Στρόπον.) Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) Θεσσ. (Ζαγορ. Τίρναβ.) Θράκ. (Ἀλεξανδρούπ. Σουφλ.) Μακεδ. (Γαλατ. Δεσκάτ. Δρυμ. Κολινδρ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Λεβιάδ. Λεπεν. Φθιώτ.) γρόθ-θος Εὔβ. (Ἄνδρων.) Ἰκαρ. Κάρπ. Κάσ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσα.) Μεγίστ. Ρόδ. Τῆλ. γρόθ-θο Καλαβρ. (Μποβ.) γρόθτος Κύπρ. γρόθτος Ἀστυπ. Χίος (Καρδάμ.) γρότ-τος Κῶς (Πυλ.) Ρόδ. γρόθθο Καλαβρ. (Βουν. Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) γρότ-το Καλαβρ. (Βουν. Γαλλικ. Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) γρότ-το Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν.) γρόπ-πος Μεγίστ. γρόττε Τσακων. (Πραστ.) γρόκτος Κύπρ. γρόχτος Κύπρ. γρόθος Ἡπ. (Δρόβιαν.) γρόθους Μακεδ. (Δρυμ.) γρόθος Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν.) γρότ-το Ἀπουλ. (Κοριλ. Στερνατ. Τσολλῖν.) γλόθ-

